

**UCHWAŁA NR XV/116/2016
RADY MIEJSKIEJ W PRÓSZKOWIE**

z dnia 25 lutego 2016 r.

w sprawie zatwierdzenia zmiany Planu Odnowy Miejscowości Prószków na lata 2016 - 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /tj. z 2001 r. Dz. U. Nr 142, poz. 1591, z póź. zm./ Rada Miejska w Prószkowie uchwala co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się zmiany Planu Odnowy Miejscowości Prószków na lata 2016 – 2025 przyjętego uchwałą Nr 1 / 2016 Zebrania Mieszkańców Miejscowości Prószków z dnia 24 lutego 2016 r., które stanowią załączniki nr 1 i 2 do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Prószkowa.

§ 3.

Traci moc Uchwała Nr IV/27/2010 Rady Miejskiej w Prószkowie z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie zatwierdzenia zmiany Planu Odnowy Miejscowości Prószków.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Kludia Lakwa

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XV/116/2016
Rady Miejskiej w Prószkowie
z dnia 25 lutego 2016 r.

UCHWAŁA NR 1 / 2016
ZEBRANIA MIESZKAŃCÓW MIEJSCOWOŚCI PRÓSZKÓW
z dnia 24 lutego 2016 r.

w sprawie przyjęcia zmian do Planu Odnowy Miejscowości Prószków

§ 1

Mieszkańcy miejscowości Prószków przyjmują zmiany do Planu Odnowy Miejscowości Prószków opracowanego w 2008 roku, stanowiącego załącznik do uchwały.

§ 2

Traci moc uchwała nr 1 / 2010 zebrania mieszkańców miejscowości Prószków z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie przyjęcia zmian do Planu Odnowy Miejscowości Prószków.

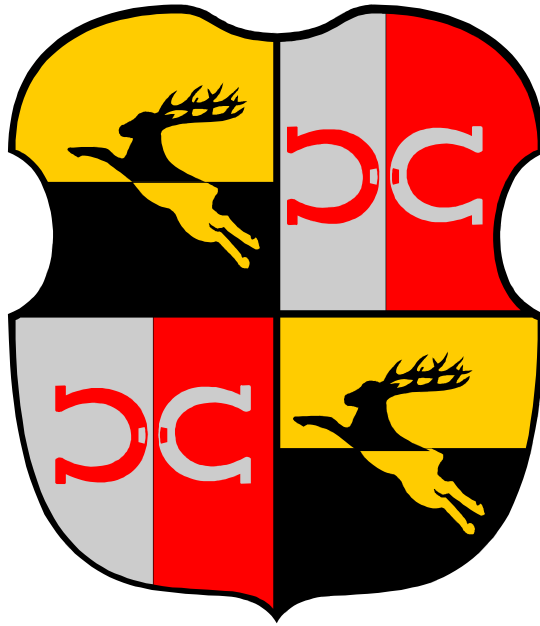
§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Jednostki Pomocniczej Miasta Prószków

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zarządu
jednostki pomocniczej
Miasta Prószków
Elżbieta Moczko

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRÓSZKÓW NA LATA 2016-2025

PRÓSZKÓW, 2008 r. (aktualizacja styczeń 2016 r.)

Postęp to znaczy lepsze, a nie tylko nowe.

Felix Lope De Vega Carpio

1. PODSTAWY OPRACOWANIA DOKUMENTU

Plan Odnowy Miejscowości Prószków jest dokumentem określającym strategię działań w sferze społeczno – gospodarczej na lata 2016-2025 i opiera się na:

- charakterystyce miejscowości
- charakterystyce obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych,
- opisie historycznym miasta,
- analizie zidentyfikowanych zasobów oraz problemów,
- analizie mocnych i słabych stron dla miejscowości,
- opisie zaplanowanych do realizacji kierunków rozwoju,
- określeniu celów nadrzędnych, strategicznych,
- wyliczeniu szacunkowym ich kosztów.

Plan Odnowy Miejscowości Prószków jest narzędziem umożliwiającym podniesienie standardu życia i pracy poprzez realizację zadań inwestycyjnych i remontowych, podnoszących atrakcyjność zamieszkania w miejscowości Prószków i otwierających tę miejscowość dla ewentualnych turystów. Podejmowane działania powinny umożliwić inwestowanie w tej miejscowości w takie dziedziny, które przyczynią się do dalszego rozwoju społeczno – kulturalnego i gospodarczego oraz do podniesienia tożsamości i świadomości społecznej mieszkańców Prószkowa.

Jak każdy dokument o charakterze strategicznym, tak i plan jest opracowaniem otwartym, co oznacza, że można do niego wprowadzać uzasadnione zmiany, np. wynikające z realizacji uwzględnionych w opracowaniu projektów korekty słabych i mocnych stron.

Specyfika dokumentu oznacza również, że mogą być do jego obecnej treści dopisywane nowe zadania (o charakterze inwestycyjnym lub społecznym), może też zostać zmieniona ich kolejność realizacji w przedziale czasowym 2016 – 2025 w zależności od możliwości finansowych (dostępności uprawnionych beneficjentów do funduszy zewnętrznych).

Podstawą prawną opracowania Planu Odnowy Miejscowości jest Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i Rozwój Wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Plan Odnowy Miejscowości Prószków został opracowany przy szerokim udziale przedstawicieli lokalnej społeczności, reprezentowanej podczas warsztatów przez liderów odnowy wsi Prószków. W pracy nad stworzeniem niniejszego dokumentu wykorzystaliśmy metodę analizy istniejących dokumentów oraz metodę warsztatową i dyskusję.

Pierwsza wersja Planu Odnowy Miejscowości Prószków obejmowała okres 2008-2015, w styczniu 2016 r. specjalnie powołany zespół roboczy zaktualizował plan i wydłużył jego okres ważności na czas 2016 – 2025.

2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Położenie geograficzne i administracyjne

Prószków – położony w obrębie makroregionu Niziny Śląskiej, w obrębie mezoregionu Równina Niemodlińska jest stolicą Gminy Prószków. Leży w centrum województwa opolskiego, zaledwie 13 km od stolicy regionu – Opola i w samym centrum gminy, idealnie spełniając funkcje ośrodka o funkcji usługowo-mieszaniowej. W Prószkowie, 29 lipca 1929 roku zanotowano najwyższą temperaturę, jaką kiedykolwiek odnotowano w obecnej Polsce: 40.2 st. C. 1 stycznia 2004 r. Prószkowowi przywrócono prawa miejskie.

Obszar o powierzchni 121 km² (co stanowi 1,28% ogólnej powierzchni województwa) zamieszkuje 2 721 osób (stan na 31 grudnia 2014 r.). Jest to 27,62 % populacji całej gminy (liczba mieszkańców gminy Prószków, włączając miasto wg. stanu na 31 grudnia 2014 – 9850). Na km² przypada w Prószkowie około 22,5 mieszkańców. Zmiany demograficzne zachodzące od 2011 roku obrazuje poniższa tabela (wszystkie dane na 31 grudnia danego roku).

Lp.	2011	2012	2013	2014
Liczba mieszkańców ogółem	2600	2639	2680	2721
W tym:				
Kobiety	1389	1423	1434	1445
Mężczyźni	1211	1216	1246	1276
Przyrost naturalny ogółem	-10	-14	-2	-7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analiza danych wskazuje, że liczba mieszkańców Prószkowa wzrasta na podobnym poziomie na przestrzeni ostatnich czterech lat, mimo iż przyrost naturalny nadal jest ujemny. Związane jest to m.in. z dużą ilością zameldowań czasowych mieszkańców DPS i internatu w szkole w Pomologii. Powodem takiej statystyki jest również ruch migracyjny, który we wskazanych latach kształtował się następująco:

Lp.	2011	2012	2013	2014
Saldo migracji wewnętrznej	-4	32	21	54
Saldo migracji za granicę	-2	-19	-3	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Podobnie, jak w przypadku terenu całego województwa, tak i w Prószkowie dochodzi do masowych migracji wewnętrznych - przemieszczanie się ludności w granicach kraju lub regionu, często związane z poszukiwaniem korzystniejszych warunków pracy. Zmniejsza się zaś ilość migracji za granicę.

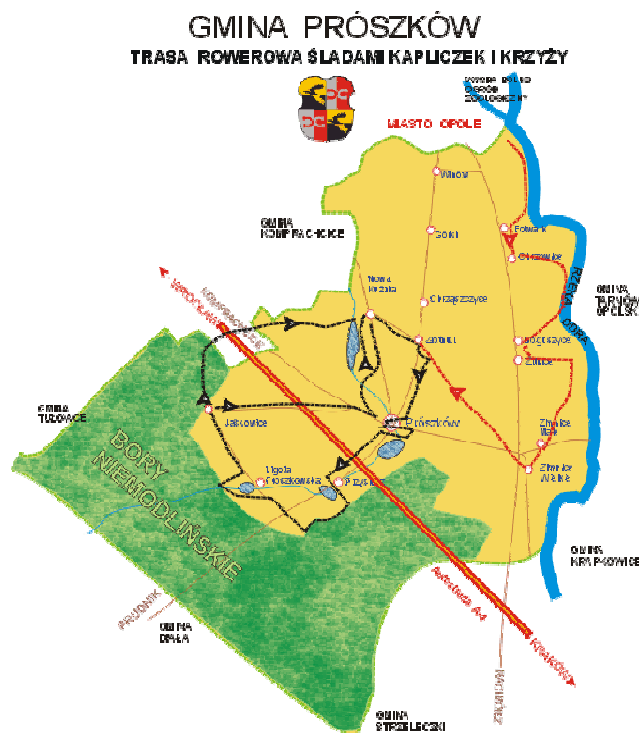
Plan Odnowy Miejscowości Prószków na lata 2016 - 2025

Prószkowski Rynek: miejsca parkingowe

Prószków zamieszkują: Ślązacy – ludność autochtoniczna, osoby, których rodziny przybyły na te tereny po II wojnie światowej, coraz więcej ludności z Ukrainy oraz pracownicy stali i sezonowi z innych województw, najczęściej z woj. świętokrzyskiego oraz warmińsko-mazurskiego. Liczba zameldowanych na stałe mieszkańców Prószkowa zwiększa się też ze względu na rozwój budownictwa jednorodzinnego i sprzedaży nieruchomości, również działek budowlanych oraz dzięki wybudowaniu w miejscowości bloku mieszkaniowego przez prywatnego developera. Prószków jest dla potencjalnych nowych mieszkańców miejscem atrakcyjnym do zamieszkania ze względu na położenie administracyjne i w miarę dobrze rozwiniętą infrastrukturę komunalną i społeczną.

Przez Prószków wiedzie droga wojewódzka 414 Opole – Lubrza (w roku 2016 częściowo przebudowana i wyremontowana). Droga wojewódzka nr 429 łączy Prószków z sąsiednią gminą oraz z drogą krajową nr 45 relacji Opole – Pszczyna – Czechy. Tuż za granicą miejscowości przebiega autostrada A4. Na terenie gminy nie ma powiązania z autostradą A4 przez węzeł Prószków-Przysiecz. Od węzła autostradowego Dąbrówka dzieli Prószków 9 km.

Plan Odnowy Miejscowości Prószków na lata 2016 - 2025

Prószków, to miejscowość o zwartej zabudowie, w obrębie której leży oddalony, w kierunku północnym o 1 km obszar Królewskiej Akademii Rolniczej, zwany obecnie Pomologią (tak też brzmi nazwa tej ulicy). Jest to kompleks kilku zabytkowych budynków, szkoły średniej i gimnazjum (administrowanych przez samorząd powiatowy) oraz zabytkowego parku – arboretum. Jest to jeden z atrakcyjniejszych obszarów w województwie, gdzie dziedzictwo architektoniczne i kulturowe współistnieje z wyjątkowymi w skali kraju gatunkami roślin. Przez miejscowość przepływa Prószkowski Potok, na cieku którego występują wody stojące, stawy (Adymac w Prószkowie, staw w Przysieczy) oraz staw Nowa Kuźnia – rezerwat przyrody wymagający rewitalizacji.

Prószków – stolica gminy

Prószków pełni funkcję ośrodka administracyjnego, usługowego i kulturalnego gminy. Rozwinął się tutaj handel, usługi, gastronomia. Charakterystyczna zabudowa prószkowskiego rynku i rozwój właśnie tutaj większości prószkowskich firm sprawił, że Prószków już przed 2004 r. sprawiał wrażenie miasta, a nie wsi. Z początkiem 2004 roku Prószkowowi przywrócono prawa miejskie.

Prószków jest zwodociągowany i skanalizowany, elewacje kamienic w rynku są odnowione, miasto jest oświetlone. W centrum wybudowano parking. W ostatnich latach poprawiła się jakość dróg i chodników. Planowana jest budowa obwodnicy miasta. W jednej z ulic przy Rynku prywatny inwestor wybudował blok mieszkalny.

2a CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIAZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH

Na terenie miejscowości Prószków znajdują się miejsca mające szczególne znaczenie dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych. Do takich miejsc należą: rynek wraz z parkingami, park przy zamku, teren zielony w pobliżu byłego GS, parkingi przy dwóch centrach spożywczych, place rekreacyjne wokół Ośrodka Kultury i Sportu oraz wokół byłego kościoła ewangelickiego, plac kościelny wokół kościoła św. Jerzego, „Anlaga” – rekreacyjna ścieżka rodzinna z Prószkowa na Pomologię, plac przed „Muzeum Kowalstwa”. Około 65% dróg przebiegających przez Prószków posiada chodniki. Rynek oraz plac wokół Ośrodka Kultury i Sportu są miejscami, które w szczególny sposób sprzyjają nawiązywaniu kontaktów społecznych, gdyż są to miejsca, na których odbywają się coroczne festyny i koncerty. Tereny zielone, do których należą m. in. „Anlaga” – rekreacyjna ścieżka rodzinna, park wokół zamku oraz teren zielony w pobliżu byłego GS oraz plac wokół Ośrodka Kultury i Sportu służą dzieciom, młodzieży i dorosłym w życiu codziennym. Są miejscami spotkań różnych grup społecznych, które często korzystają z tych miejsc, aby się ze sobą spotkać i porozmawiać. Tereny te służą rekreacji i wypoczynkowi.

3. HISTORIA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość powstała w 1250 r. Najstarsze wzmianki o miejscowości pochodzą z 1250 r. W 1563 r. zostaje wybudowany zamek w Prószkowie, który zostaje zburzony przez Szwedów w 1644 r., a odbudowa następuje w 1677 roku. Do zamku należy fabryka fajansów, która przetrwała do 1850 r. W roku 1847 powstała w Prószkowie Królewska Akademia Rolnicza, a w roku 1868 swoją działalność rozpoczął Królewski Instytut Pomologiczny. W roku 1878 założono tam park w celach dydaktycznych i ochronnych dla słabo odpornych odmian drzew owocowych. W dawnym instytucie mieści się obecnie Zespołu Szkół im. J. Warszawicza. Budynek szkoły oraz przyległy teren, w tym boiska sportowe, zostały wyremontowane i zmodernizowane. Obecnie Przy Zespole Szkół działa Wojewódzki Ośrodek Szkolenia Młodzieży w Piłce Nożnej.

W Prószkowie mieszczą się dwa wyjątkowe zabytki wybudowane przez dawnego władcę – hrabiego Prószkowskiego: zamek oraz kościół.

Plan Odnowy Miejscowości Prószków
na lata 2016 - 2025

Zamek Prószkowski

Zamek wybudowany w 1677 roku był w II połowie XIX wieku siedzibą słynnej w Europie Królewskiej Akademii Rolniczej, obecnie mieści się w nim Dom Pomocy Społecznej.

Wieże i brama zamku przed remontem

Zamek po remoncie fasady w 2011 roku

Kościół św. Jerzego

Pierwsze pisane wzmianki o kościele datowane są na rok 1443. Pierwsza murowana świątynia powstała w roku 1578. Fundatorem był hr. Jerzy Prószkowski, a pierwszym proboszczem został ks. Melchior Cebulla. Hr. Prószkowski bogato wyposażył świątynię. W latach 1583-84 zainstalowano na wieży dwa dzwony. Następcy hr. Jerzego kontynuowali dzieło m.in. dokupując w 1620 roku do już istniejących, trzy kolejne dzwony. Wszystkie opatrzone zostały kartuszami herbowymi i datami wykonania. Do współczesności dotrwały trzy z nich. Podczas wojny trzydziestoletniej kościół został zrujnowany. Odbudowano go w 1687 r., nadając świątyni barokową formę.

Kościół św. Jerzego po remoncie dachu w 2009 roku.

Manufaktura fajansów

Od 1763 roku w Prószkowie mieściła się manufaktura fajansów, zlikwidowana sto lat później. Do dziś sygnowane naczynia wywodzące się z tej fabryki stanowią przedmioty aukcji i są kolekcjonowane, jako piękne i oryginalne dowody tutejszej sztuki.

Prószkowska wytwórnia była zaliczana do największych na Śląsku. Została założona przez hrabiego Leopolda von Proskau. Po jego śmierci nieco podupadła, a gdy pojawił się nowy właściciel, nastąpił kolejny etap w historii fajansów prószkowskich. Od początku działalności do 1783 r. kierownictwo techniczne należało do Józefa Reintera. Asortyment produkcji był bardzo szeroki, wytwarzano: serwisy, wazony, figurki przedstawiające postacie mitologiczne, sceny religijne czy też typy ludowe. W 1783 r. właścicielem manufaktury został król pruski Fryderyk II, jednak kolejni dzierżawcy nie utrzymali wysokiego poziomu produkcji fajansu, a niepowodzenia doprowadziły do zmniejszenia produkcji i jakości wyrobów. Najprawdopodobniej w 1835 roku prószkowski zakład przeniesiono do Tułowic k/Niemodlina, gdzie w latach 90-tych XX w. został zlikwidowany.

Browar Krombholtza

W 1870 roku Juliusz Krombholtz założył w Prószkowie browar (przy obecnej ulicy Zamkowej). Prószkowskie piwo miało dobrą markę i było eksportowane nawet do USA. Kłopoty finansowe zmusiły właściciela do sprzedaży zakładu i licencji. W 2011 r. społeczność mniejszość niemieckiej własnymi siłami wyremontowała część byłej willi Krombholtza i stworzyła tutaj swoją siedzibę DFK. Po browarze pozostało kilka budynków, pamiątkowe obrazy oraz kilka butelek.

Pomologia

Królewski Instytut Pomologiczny powołany został w Prószkowie w roku 1866, a jego zadaniem było kształcenie ogrodników i sadowników. Na potrzeby placówki pobudowano na północ od wsi budynki dydaktyczne, założono ogrody, szklarnie i szkółki drzew owocowych. W szkole kształciła się nie tylko młodzież z Niemiec, ale również kursanci z Rosji, Szwecji, Austrii, a nawet z USA. Od roku 1934 w szklarniach Instytutu odbywały się coroczne wystawy chryzantem - pierwszą odwiedziło niespełna 300 osób, cztery lata później zwiedzających było blisko 5.500. Książki, zielniki, czasopisma i tablice poglądowe, niektóre pochodzące z przełomu XIX i XX wieku zostały wyeksponowane w oryginalnej bibliotece, mieszczącej się do 2014 r. na terenie Pomologii. Następnie zbiory przeniesiono do budynku byłego Browaru Krombholtza przy ul. Zamkowej 2

Na terenie dawnego Królewskiego Instytutu Pomologicznego mieści się obecnie Zespół Szkół, administrowany przez Starostwo Powiatowe w Opolu, które prowadzi klasy policyjne, ekonomiczne, sportowe – Wojewódzki Ośrodek Szkolenia Młodzieży w Prószkowie (piłka nożna)

4. INWENTARYZACJA ZASOBÓW

Zasoby podzieliliśmy na trzy kategorie:

1. **zasoby ludzkie (tzw. zasoby miękkie, społeczne)**
2. **zasoby materialne (tzw. zasoby twarde, kapitałowe)**
3. **zasoby naturalne**

Na warsztatach przyjęliśmy, że zasoby ludzkie to przede wszystkim aktywność mieszkańców Prószkowa, której wynikiem jest również zdolność do samoorganizacji (np. tworzenie organizacji pozarządowych). Dzięki dążeniu do podnoszenia własnych umiejętności społecznych wzrasta jakość zasobu, jakim jesteśmy my sami. W takich okolicznościach efektywniej osiągamy założone sobie cele, zaspakajamy potrzeby własne i naszej społeczności oraz stajemy się konkurencyjni.

Jako zasoby materialne zdefiniowaliśmy: nieruchomości (w tym zabytki), środki finansowe, urządzenia, sprzęt oraz instytucje (w tym również infrastruktura społeczna), infrastrukturę techniczną.

Zasoby naturalne to wartości przyrodnicze, bogactwa mineralne, ukształtowanie terenu, które może mieć wpływ na rozwój gospodarczy i/lub społeczny miejscowości.

Zasoby naturalne

Na obszarze miejscowości, w parku-arboretum Pomologii odnotowano pomniki przyrody ożywionej – buk i modrzew. Za zabytki uznano również założenia parkowe: przy zamku (obecnie DPS) w centrum Prószkowa (1,2 ha) oraz park-arboretum (19 ha) przy Zespole Szkół przy ul. Pomologii.

Zasoby materialne:

Infrastruktura techniczna:

- system połączeń komunikacyjnych,
- sieć wodociągowa,
- dobrze rozwinięta sieć energetyczna,
- oświetlenie większości dróg,
- uregulowany system gospodarki odpadami stałymi i ciekłymi – kanalizacja sanitarna z oczyszczalnią ścieków
- działające zakłady
- wysoki poziom telefonizacji stacjonarnej i komórkowej
- dostępność internetu

Infrastruktura społeczna

W Prószkowie funkcjonują:

- Publiczna Szkoła Podstawowa
- Publiczne Gimnazjum prowadzone przez Gminę Prószków
- Publiczne Gimnazjum prowadzone przez Powiat Opolski w Pomologii
- szkoła średnia (liceum sportowe oraz szkoły profilowane) w Pomologii
- Publiczne Przedszkole
- Dom Pomocy Społecznej w zespole zamkowym (wraz z pozostałościami fortyfikacji i parkiem, w obiekcie kaplica barokowa i sala rycerska), w DPS mieści się Zakład Opieki Leczniczej
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej
- Ośrodek Kultury i Sportu w Prószkowie (z zabytkowym kościołem poewangelickim, gdzie obecnie odbywają się koncerty i spotkania)
- Ochotnicza Straż Pożarna
- LZS
- Muzeum kowalstwa
- Poczta
- dwa niepubliczne ośrodki zdrowia
- 2 apteki
- Nadleśnictwo Prószków
- Plac Przyjaźni przy Domu Pomocy Społecznej
- Stadion Miejski z boiskiem Orlik
- kompleks boisk przy Zespole Szkół przy ul. Pomologii
- kościół rzymsko-katolicki pw. św. Jerzego wraz z plebanią i zabudowaniami przykościelnymi.
- kapliczka św. Jana Nepomucena z przełomu XVIII/XIX w.
- spichlerz folwarczny z 1784 r.
- Pomologia: obiekty mieszkaniowe, bramy, park
- zagospodarowane miejsca publiczne (parki, miejsca odpoczynku)
- Hotel ARKAS z basenem i SPA
- 3 centra handlowe

W Prószkowie ma też swoją siedzibę Związek Gmin PROKADO (zarządzający wodociągiem na obszarze gmin: Prószków, Dąbrowa, Komprachcice i Krapkowice). Mieści się tutaj też market handlowy – największy na obszarze kilku sąsiadujących gmin oraz restauracja, serwująca regionalną kuchnię i pizzeria-klub. Na wyznaczonym obszarze aktywności gospodarczej powstały nowe firmy o zróżnicowanym profilu działania (stacja obsługi kontroli

pojazdów, fabryka okien, fabryka kostki brukowej). W miejscowości mieści się drukarnia wielkoformatowa oraz banki: spółdzielczy (przy nim jest bankomat) i PKO SA. Układ urbanistyczny Prószkowa posiada dużą wartość historyczną. W granicach miasta mieści się również zabytkowy cmentarz ewangelicki.

5. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW

Podczas warsztatów grupa liderów miejscowości starała się określić najpoważniejsze problemy, które stanowią problemy rozwojowe dla Prószkowa. Określenie ich oraz skategoryzowanie stało się podstawą do opracowania analizy słabych i mocnych stron miejscowości.

Problemy społeczne

Brak zainteresowania mieszkańców pracami społecznymi.
Słaba integracja społeczności.
Brak inicjatywy do podejmowania działań na rzecz miejscowości.
Małe zainteresowanie społeczeństwa Prószkowa sprawami miejscowości.
Małe zainteresowanie młodzieży sportem i kulturą.
Niechęć mieszkańców do współpracy.
Brak płaszczyzny pola integracji.
Brak lidera, który potrafiłby zjednoczyć ludzi i zachęcić do wspólnego działania.
Zróżnicowanie społeczne.
Bardzo słaba współpraca społeczeństwa z urzędem miejskim w zakresie wydawania pieniędzy.
Słabe zainteresowanie organizowanymi programami kulturalnymi i edukacyjnymi.

Problemy infrastrukturalne

Brak chodników na części ulic.
Prószków nie jest zgazyfikowany.
Brak ścieżek rowerowych.
Zły stan techniczny istniejących ulic i chodników
Brak nadzoru nad estetycznym wizerunkiem remontowanych budynków mieszkalnych
Brak spójnej koncepcji wyglądu miasta

Problemy środowiskowe

Zadymianie Prószkowa przez spalanie śmieci
Brak dróg rowerowych
Brak kontroli w realizacji porządkowania ulic
Duże natężenie ruchu samochodów

6. ANALIZA SWOT (OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI)

Uporządkowanie informacji weryfikowanych podczas szkoleń, warsztatów i spotkań mieszkańców Prószkowa przeprowadzone zostało zgodnie z metodą analizy SWOT¹ (oceniało i wartościowano słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia).

MOCNE	SŁABE
<ul style="list-style-type: none"> • wartościowe dowody kultury materialnej i dziedzictwa historycznego (w tym architektura), np. kościół, zamek, Pomologia, kamieniczki w Rynku • rozwijające się strefa aktywności gospodarczej, • rozwinięta infrastruktura techniczna, • wzrastający poziom wykształcenia mieszkańców, • zagospodarowane przestrzenie publiczne i użyteczności wspólnej • istniejące lokale gastronomiczne • centrum usług i handlu: sklepy, banki, poczta, ośrodki zdrowia itp. oraz siedziba ważnych instytucji: przedszkola, szkoły podstawowej, gimnazjów, szkoły średniej, nadleśnictwa • dobre zaplecze sportowe (stadion z boiskiem Orlik) i rekreacyjne • dobra infrastruktura telekomunikacyjna 	<ul style="list-style-type: none"> • mała aktywność lokalnej społeczności, • niedoinwestowane zaplecze kulturalne – brak odpowiedniej sali widowiskowej • brak możliwości spotkań młodzieży w godzinach wieczornych (brak miejsca spotkań) • słaba współpraca między społecznością lokalną i Urzędem Miejskim w Prószkowie • brak chodników na części ulic (niebezpieczeństwo komunikacyjne), zły stan istniejących chodników, głównie tych oddalonych od centrum miasta • brak szlaków turystycznych i dróg rowerowych • hałas samochodów przejeżdżających przez centrum Prószkowa – brak obwodnicy • źle usytuowane przejścia dla pieszych lub ich brak • rozbieżności w własności terenów inwestycyjnych • zły stan dróg gminnych

¹ Nazwa analizy SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szansa/możliwość, Threats – zagrożenia. Analizując słabe i mocne strony traktujemy je jako cechy zależne od nas, na które mamy wpływ, natomiast szanse i zagrożenia – to cechy, które mogą wpływać na nas, jednak my na nie żadnego wpływu nie mamy.

**Plan Odnowy Miejscowości Prószków
na lata 2016 - 2025**

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • położenie geograficzne i administracyjne • budowa wjazdu z autostrady A4 do miasta • budowa obwodnicy • wzrost gospodarności mieszkańców. • dalsze korzystnie z funduszy Unii Europejskiej, • przynależność do LGD Bory Niemodlińskie, • wzrost świadomości ekologicznej, • pojawienie się inwestorów zewnętrznych • wsparcie rozwoju gospodarczego • przynależność gminy do Aglomeracji Opolskiej • rewitalizacja części miasta od Pomologii do Rynku włącznie • odremontowany zabytkowy kościół św. Jerzego wraz z plebanią i salkami parafialnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • dalsza migracja ludzi młodych do większych miast (wyjazdy na studia) • wzrost zagrożenia patologiami społecznymi, • niewykorzystanie szansy, jaką dają fundusze unijne, • migracje zarobkowe w związku z otwarciem kolejnych rynków pracy pozostałych krajów UE • pogłębiający się niż demograficzny • niestabilna sytuacja polityczna państwa

Rezultat analityczny, jaki stanowi powyższa tabela wskazuje na wdrażanie zadań o charakterze społecznym oraz inwestycyjnym w Prószkowie. Można powiedzieć, że istnieje określony – przynajmniej częściowo – kierunek rozwojowy tej miejscowości. Należy zatem zadać sobie pytanie, czy kierunek ten jest akceptowany społecznie i czy wpływa w oczekiwanym stopniu na rozwój społeczno-gospodarczy Prószkowa?

Dyskusja nad analizą SWOT pokazała, że niektóre elementy tabeli, np. zapisane w mocnych stronach: „rozwijające się strefa aktywności gospodarczej” generują zapis w stronach słabych: potencjalne tereny inwestycyjne i rozwoju gospodarczego mają tak dużą liczbę właścicieli, że zniechęcają potencjalnych inwestorów. W konsekwencji, jak proponują warsztatowicze, należy dążyć do wykupu gruntów przez samorząd Gminy Prószków w zakresie, jaki umożliwia prawo i budżet.

Spośród szans punkty:

- budowa węzła autostradowego przy A4
- budowa obwodnicy

są inwestycjami, które mogą zaistnieć w określonych okolicznościach. Budowa obwodnicy, niezwykle ważna dla bezpieczeństwa komunikacyjnego (aspekt społeczny), jak i możliwości rozwoju gospodarczego przez szybsze połączenie się z węzłem autostradowym Dąbrówka Górna. Należy odnotować, że inwestorem jest instytucja spoza Gminy Prószków.

Natomiast budowa węzła autostradowego przy A4 i wjazdu/zjazdu na obwodnicę jest w zasadzie niemożliwa, chociaż pojawiła się zweryfikowana informacja, że w przypadku sfinansowania zjazdu przez prywatnego inwestora, pomysł ten mógłby być zrealizowany.

Należy jednak wątpić, by przyszły inwestor decydował się na takie koszty, podczas, gdy przy innych węzłach autostradowych położonych na terenie województwa opolskiego wciąż są obszary do zagospodarowania.

To, co najistotniejsze w analizie SWOT dla niniejszego dokumentu, to słabe i mocne strony. Z powyższej tabeli wynika, że infrastruktura społeczna, komunikacyjna i komunalna, a także usługi i handel są oceniane, przynajmniej jako zadowolające. Natomiast relacje społeczne, możliwość wykorzystania istniejącej infrastruktury, współpraca i integracja są oceniane bardzo źle. Konieczne jest zatem wyznaczenie takich kierunków rozwoju Prószkowa, gdzie planowane inwestycje łączone byłyby z programami i projektami umożliwiającymi jak najefektywniejsze ich wykorzystanie.

7. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU (CELE ROZWOJOWE PRÓSZKOWA)

Wizja jest czynnikiem ukierunkowującym działania całej społeczności lokalnej i określa stan miejscowości, jaki ma być przez nią osiągnięty w przyszłości. Wizja to szeroka koncepcja, w której społeczność lokalna wyraża swoje wyobrażenie przyszłości, swoje inspiracje i aspiracje, nie wgłębiając się w sposoby, jak to wykonać. Podczas warsztatów przyjęliśmy następujące kierunki rozwoju miejscowości Prószków:

1. TWORZENIE OKOLICZNOŚCI DLA BUDOWY PLATFORM WSPÓŁPRACY ORAZ INTEGRACJI LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI.
2. ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI PRÓSZKOWA, JAKO MIEJSCA DO ZAMIESZKANIA.
3. POPRAWA STANDARDU INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ I INFRASTRUKTURY DROGOWEJ
4. OCHRONA I PROMOCJA RODZIMEGO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I HISTORYCZNEGO.

Przyjęta wizja rozwoju Prószkowa:

Zamieszkały przez przyjaznych i gospodarnych ludzi Prószków, miejscem wygodnego życia, aktywnej rekreacji i zrównoważonej gospodarki.
Tutaj inwestujemy w przyszłość, pamiętając o przeszłości.

Hasłowa wersja wizji rozwoju:

Prószków – przyszłość w zgodzie z przeszłością.

Cele operacyjne Planu Odnowy Miejscowości:

Wizja jest celem głównym wszystkich działań zapisanych w niniejszym dokumencie, jednak, by cel ten osiągnąć musimy zrealizować cele szczątkowe, nazywane operacyjnymi.

**Plan Odnowy Miejscowości Prószków
na lata 2016 - 2025**

1. Remont kościoła parafialnego pw. Św. Jerzego.
2. Remont i termomodernizacja Ośrodka Kultury i Sportu w Prószkowie
3. Adaptacja magazynów po byłym PGR na potrzeby spotkań społecznych
4. Remont salek parafialnych oraz plebanii

OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

PROJEKT 1

TYTUŁ PROJEKTU: REMONT KOŚCIOŁA PW. ŚW. JERZEGO W PRÓSZKOWIE

OPIS PROJEKTU: wyremontowanie zabytkowego kościoła w Prószkowie, przede wszystkim wymiana ogrzewania, stolarki okiennej, malowanie wnętrz, restauracja fasady. Kościół zostanie w ten sposób zabezpieczony przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi.

CEL PROJEKTU: Stworzenie społeczności Prószkowa godnych warunków uczestniczenia w celebracjach kościelnych.

ODBIORCY PROJEKTU: mieszkańcy Prószkowa, mieszkańcy sąsiednich miejscowości, turyści.

REZULTATY PROJEKTU: wyremontowany zabytek.

DZIAŁANIA PROJEKTU:

Przeprowadzenie pod opieką konserwatorską niezbędnych prac remontowych

PRZEWIDYWANY TERMIN REALIZACJI: 2016-2020

PRZEWIDYWANY KOSZT PROJEKTU: 1 000 000 PLN

PROJEKT 2

TYTUŁ PROJEKTU: REMONT I TERMOMODERNIZACJA OŚRODKA KULTURY I SPORTU W PRÓSZKOWIE.

OPIS PROJEKTU: Budynek Ośrodka Kultury i Sportu w Prószkowie zostanie wyremontowany i w części powiększony. Dzięki temu powstanie sala spełniająca wymogi: sali teatralnej, wystawowej, kinowej, konferencyjnej. Będzie się tutaj mieścić profesjonalna scena, ekran kinowy, nagłośnienie oraz sprzęt multimedialny (w tym i oświetleniowy) umożliwiający prowadzenie różnorodnej działalności artystycznej. Uzupełnieniem będą garderoby dla wykonawców. Wraz z rozbudową ośrodka zostanie wyremontowany kościółek poewangelicki i dostosowany do pełnienia całorocznego miejsca spotkań i wystaw.

CEL PROJEKTU: Umożliwienie mieszkańcom miejscowości tworzenie i uczestniczenie w życiu kulturalnym i artystycznym Prószkowa; ułatwienie dostępu do sztuki, zwiększenie udziału mieszkańców w wydarzeniach artystycznych i kulturalnych.

ODBIORCY PROJEKTU: mieszkańcy Prószkowa zainteresowani tworzeniem i uczestniczeniem w życiu kulturalnym i artystycznym miejscowości oraz mieszkańcy sąsiednich miejscowości, którzy nie mają odpowiedniej infrastruktury kulturalnej.

EZULTATY PROJEKTU: sala wielofunkcyjna, dzięki której powstaną społeczności artystyczne (teatr, muzyka, rzeźba, sztuka – zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców), realizujące artystyczne przedsięwzięcia prezentowane w OkiS i kościółku poewangelickim. . Jednocześnie będą w Prószkowie miały szansę odbywać się przedstawienia teatralne, kabaretowe, pokazy filmowe, ekspozycje sztuk.

DZIAŁANIA PROJEKTU:

1. Rozbudowa sali widowiskowej połączona z remontem obecnego obiektu (wybudowanie sceny, garderoby, zaplecza gospodarczego na potrzeby scenografii)
2. Termomodernizacja obiektu
3. Wyposażenie całości w meble (fotele składane), urządzenia i odpowiedni sprzęt
4. Remont kościółka poewangelickiego i instalacja ekonomicznego ogrzewania.
5. Stworzenie rocznych repertuarów teatralnego, filmowego, kabaretowego itp. (w zależności od oczekiwań mieszkańców miejscowości)
6. Wdrożenie obu programów – akcja promocyjna i informacyjna.

PRZEWIDYWANY TERMIN REALIZACJI: 2016-2020

PRZEWIDYWANY KOSZT PROJEKTU: 2 000 000 PLN

PROJEKT 3

TYTUŁ PROJEKTU: ADAPTACJA MAGAZYNÓW PO BYŁYM PGR ORAZ PLACU PRZED MAGAZYNAMI NA POTRZEBY SPOTKAŃ SPOŁECZNYCH

OPIS PROJEKTU: Projekt przewiduje zagospodarowanie zaniedbanych magazynów po byłym PGR oraz placu przed magazynami. Dostosowanie obecnej infrastruktury obiektu i terenu przed budynkiem do miejsca, w którym będą mogły odbywać się festyny. Teren przed magazynami ma się stać dodatkową zieloną oazą na terenie Prószkowa.

CEL PROJEKTU: Umożliwienie aktywnego spędzania wolnego czasu. Poprawa walorów estetycznych obiektu.

ODBIORCY PROJEKTU: Mieszkańcy Prószkowa oraz sołectw gminy Prószków, goście.

REZULTATY PROJEKTU: teren przed magazynami oraz budynek magazynowy zostaną zagospodarowane i dostosowane do bezpiecznego spędzania wolnego czasu.

DZIAŁANIA PROJEKTU:

1. Ocieplenie fasady oraz dachu
2. Zrobienie nowej posadzki, sufitów
3. Montaż nowej sieci elektrycznej, sanitarnej i grzewczej
4. Wstawienie nowych okien, drzwi i bram wejściowych
5. Zakup wyposażenia w postaci stołów, krzeseł, sprzętu sportowego
6. Uporządkowanie placu wraz z nasadzeniami drzew iglastych i liściastych
7. Wytyczenie ścieżek spacerowych, założenie trawników.

TERMIN REALIZACJI: 2017 - 2020

PRZEWIDYWANY KOSZT PROJEKTU: 1 500 000,- zł

PROJEKT 4

TYTUŁ PROJEKTU: REMONT SALEK PARAFIALNYCH ORAZ PLEBANII

OPIS PROJEKTU: przy zabytkowym kościele św. Jerzego w Prószkowie znajdują się zabytkowa plebania oraz salki parafialne, wymagające prac remontowych. Są to obiekty mające dla Prószkowa wartość historyczną, którą należy pielęgnować, aby służyła następnym pokoleniom.

CEL PROJEKTU: organizacja religijnych spotkań młodzieży, rodzin i seniorów w salkach parafialnych. Utrzymanie dobrego stanu technicznego plebanii, mającej nadal służyć kapłanom pracującym w prószkowskiej parafii.

ODBIORCY PROJEKTU: mieszkańcy Prószkowa.

REZULTATY PROJEKTU: odremontowane salki parafialne wraz z odpowiednim wyposażeniem. Odremontowana plebania.

DZIAŁANIA PROJEKTU:

1. Wymiana dachu w salkach parafialnych oraz na plebanii
2. Otynkowanie i malowanie elewacji plebanii
3. Montaż nowego ogrzewania, sieci elektrycznej oraz wodociągowo-kanalizacyjnej na terenie salek parafialnych, budowa toalet
4. Zakup wyposażenia salek parafialnych

PRZEWIDYWANY TERMIN REALIZACJI: 2020-2025

PRZEWIDYWANY KOSZT PROJEKTU: 1 000 000 PLN

8. WYBÓR PROJEKTU WIODĄCEGO

Zaproponowane projekty zostały oceniane przez grupę pod względem:

1. zgodności z wyznaczonymi celami
2. potrzebą społeczną
3. możliwością finansowania projektu przez beneficjenta
4. potencjałem rozwojowym projektu

Za projekty priorytetowy grupa liderów odnowy wsi uznała:

PROJEKT 1: REMONT KOŚCIOŁA PW. ŚW. JERZEGO W PRÓSZKOWIE

oraz

**PROJEKT 2: REMONT I TERMOMODERNIZACJA OŚRODKA KULTURY I SPORTU
W PRÓSZKOWIE.**